

V USA začaly volby do Kongresu, jejich výsledek bez nadsázky ovlivní celý svět

- CZ24 News | 8. listopadu 2022

Ve Spojených státech se konají kongresové volby, které v případě úspěchu republikánů značně zkomplikují zbývající dva roky vlády demokratického prezidenta Joea Bidena. Podle předvolebních průzkumů mohou demokraté přijít o kontrolu nad oběma komorami Kongresu. Zda se tak stane, ovšem možná nebude hned jasné.

Američané budou rozhodovat o složení celé 435členné Sněmovny reprezentantů a obsazení 35 ze 100 křesel v Senátu. Vedle toho je čeká také vybírání guvernérů 36 států a tří teritorií či nových zástupců ve státních zákonodárných sborech.

Největší pozornost se upírá na Kongres, nad kterým teď mají kontrolu demokraté. Očekává se těsný souboj o Sněmovnu reprezentantů i o Senát. Pokud alespoň jednu z komor ovládnou republikáni, budou moci blokovat zákony, které ke schválení předkládají demokraté. Průběžné volby jsou také označovány za referendum o prezidentovi. Volební neúspěch demokratů by mohl oslabit Bidena a obnovit výzvy, aby demokratickou kandidaturu do Bílého domu v roce 2024 přenechal někomu jinému.

Ovládnutí Kongresu republikány by také mohlo přispět k tomu, že bývalý republikánský prezident Donald Trump bude za dva roky znovu kandidovat do Bílého domu. Otázkou je i případná další vojenská pomoc Ukrajině. Někteří republikáni již naznačili, že by se v případě jejich volebního úspěchu mohla zkomplikovat.

V závěrečné fázi volební kampaně se nejvíce projevovala vysoká inflace a obavy Američanů o stav ekonomiky, přestože letošní rok s sebou přinesl řadu zásadních témat, jako je válka na Ukrajině, ochrana klimatu, střelecké útoky nebo zrušení celostátního práva na potrat americkým nejvyšším soudem.

Trump chystá „velké prohlášení“

Donald Trump naznačil, že příští týden oznámí kandidaturu na prezidenta ve volbách v roce 2024. „V úterý 15. listopadu učiním v Mar-a-Lago v Palm Beach na Floridě velmi velké oznámení,“ řekl na mítinku v Ohiu.

Odmítl sdělit podrobnosti a dodal, že nechce odvádět pozornost od „velmi důležitých, ba dokonce zlomových voleb“.

Volby se navíc konají v době, kdy jsou USA nejvíce politicky rozdělené za poslední desítky let. Zvláštní výbor Sněmovny reprezentantů stále vyšetřuje násilné vniknutí Trumpových stoupenců do sídla Kongresu 6. ledna 2021. Obavy z politického násilí prohloubil také říjnový útok na manžela demokratické šéfky Sněmovny reprezentantů Nancy Pelosiové.

Oficiální volební výsledky ze všech klání nebudou známy během volební noci, připomněla americká média. Mnoho lidí totiž hlasuje na dálku nebo v předstihu. Volby ve Spojených státech jsou navíc značně decentralizované.

„Pokud jde o to, kdy budeme znát výsledky, měli bychom přestat mluvit o volebním dni a místo toho přemýšlet o volebním týdnu,“ řekl Nathan Gonzales, který vydává nestranický newsletter Inside Elections. V desítkách klání se očekává těsný souboj a klíčové státy jako Pensylvánie již uvedly, že

sečtení všech hlasů může trvat řadu dní. Proto je možné, že Američané půjdou o volební noci spát, aniž by znali vítěze, napsala agentura Reuters.

První součty budou zkresleny sčítáním korespondenčních hlasů. Demokraté volí korespondenčně častěji než republikáni. Státy, kde sčítání korespondenčních hlasů začne dříve, by tak mohly zpočátku hlásit velký náskok demokratů, který by se po sečtení hlasů odevzdaných během volebního dne mohl otočit ve prospěch republikánů. K takzvanému modrému přeludu by mohlo dojít například na Floridě či v Severní Karolíně, kde mohou volební úředníci vyjmout poštou zaslané hlasovací lístky z obálek před dnem voleb a vložit je do strojů na sčítání hlasů. Naopak v Pensylvánii či ve Wisconsinu se obálky s korespondenčními hlasy otevírat před volebním dnem nesmí. To může způsobit „červený přelud“, tedy nejprve hlášené náskoky republikánů.

První vlna sčítání hlasů se očekává na východním pobřeží mezi 19:00 a 20:00 východoamerického času (ve středu 9. listopadu v 01:00 až 02:00 SEČ). Kolem 22:00 nebo 23:00 východoamerického času, tedy po uzavření volebních místností na středozápadě USA, by podle analytika Centra pro politiku na Virginské univerzitě Kylea Kondika mohli republikáni získat dostatečný náskok, aby experti amerických mediálních organizací mohli předpovědět, že republikáni ovládli Sněmovnu reprezentantů.

Pokud však bude souboj o Sněmovnu reprezentantů stále těsný, až začne sčítání na západním pobřeží, může podle odborníků trvat několik dní, než se potvrdí, kdo získal sněmovní většinu. Kalifornii obvykle trvá několik týdnů, než sečte všechny hlasovací lístky, a to částečně proto, že počítá hlasovací lístky s razítkem ze dne voleb, i když dorazí až s několikadenním zpožděním. Nevada a Washington také umožňují pozdní sčítání hlasovacích lístků, pokud jsou opatřeny poštovním razítkem s datem do 8. listopadu.

ZDROJ: 270towin/iDNES/ ČTK/ cz24.news